



Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-413/13

FNV Kunsten Informatie en Media

v.

Staat der Nederlanden

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Gerechtshof te 's-Gravenhage)

„Řízení o předběžné otázce — Hospodářská soutěž — Článek 101 SFEU — Věcná působnost — Kolektivní smlouva — Ustanovení, které stanoví minimální odměnu pro samostatně výdělečně činné poskytovatele služeb — Pojem ‚podnik‘ — Pojem ‚zaměstnanec‘“

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 4. prosince 2014

1. *Předběžné otázky — Příslušnost Soudního dvora — Výklad požadovaný z důvodu, že se ustanovení unijního práva, použitelné na základě vnitrostátního práva, použije na vnitrostátní záležitost — Pravomoc tento výklad poskytnout*

(Článek 267 SFEU)

2. *Hospodářská soutěž — Unijní pravidla — Věcná působnost — Kolektivní smlouva — Ustanovení, které stanoví minimální odměnu pro samostatně výdělečně činné poskytovatele služeb — Pojem „nepravé samostatně výdělečně činné osoby“ — Zastupující hudebníci nacházející se v situaci srovnatelné se situací zaměstnanců — Ustanovení, které nespadá do působnosti čl. 101 odst. 1 SFEU*

(Článek 101 odst. 1 SFEU)

3. *Hospodářská soutěž — Unijní pravidla — Podnik — Pojem — Samostatně výdělečně činní poskytovatelé služeb — Zahrnutí — Podmínky — Nabídka služeb za odměnu a neexistence vztahu podřízenosti*

(Článek 101 odst. 1 SFEU)

1. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 17–20)

2. Unijní právo musí být vykládáno v tom smyslu, že ustanovení kolektivní smlouvy stanovující minimální odměny pro samostatně výdělečně činné poskytovatele služeb, kteří jsou členy jedné z organizací smluvních zaměstnanců a kteří na základě dohody o provedení práce vykonávají pro zaměstnávající subjekt tutéž činnost jako jeho zaměstnanci, nespadá do působnosti čl. 101 odst. 1 SFEU pouze tehdy, pokud tito poskytovatelé služeb představují „nepravé samostatně výdělečně činné osoby“, tedy poskytovatele nacházející se v situaci srovnatelné se situací uvedených zaměstnanců. Je věcí předkládajícího soudu, aby toto ověřil.

(viz body 22, 23, 30, 41, 42 a výrok)

3. Poskytovatelé služeb, jakými jsou hudebníci zastupující členy orchestru, představují v zásadě „podniky“ ve smyslu čl. 101 odst. 1 SFEU, jelikož nabízejí za odměnu své služby na daném trhu a vykonávají svou činnost jako hospodářské subjekty nezávislé na objednatelích své práce. Toto konstatování nemůže být překážkou toho, aby ustanovení kolektivní smlouvy mohlo být rovněž považováno za výsledek sociálního dialogu v případě, že samostatně výdělečně činní poskytovatelé služeb, jejichž jménem a na jejichž účet odbory jednaly, ve skutečnosti představují „nepráve samostatně výdělečně činné osoby“, tedy poskytovatele služeb nacházející se v situaci srovnatelné se situací zaměstnanců. Poskytovatel služeb totiž může přijít o své postavení nezávislého hospodářského subjektu, a tedy i podniku, pokud neurčuje své chování na trhu samostatně, ale zcela závisí na objednateli svých služeb, jelikož nenese žádná finanční a obchodní rizika stran činnosti tohoto objednatele a jedná jako pomocník začleněný do jeho podniku.

Kromě toho pojem „zaměstnanec“ ve smyslu unijního práva musí být sám definován podle objektivních kritérií, která charakterizují pracovní poměr, se zohledněním práv a povinností dotčených osob. V tomto ohledu kvalifikace „osoby samostatně výdělečně činné“ z hlediska vnitrostátního práva nevyklučuje, že určitá osoba musí být kvalifikována jako „zaměstnanec“ ve smyslu unijního práva, pokud je její nezávislost pouze fiktivní, a maskuje tak skutečný pracovní poměr. Z toho plyne, že status zaměstnance ve smyslu unijního práva nemůže ovlivnit skutečnost, že osoba byla najata z pohledu vnitrostátního práva jako samostatně výdělečně činný poskytovatel služeb, jedná-li pod vedením zaměstnávajícího subjektu, zejména pokud jde o volnost stran pracovní doby a místa a obsahu své pracovní činnosti, nenese obchodní rizika osoby, která ji najala, a je začleněna do podniku této osoby po dobu pracovního vztahu, čímž s ním tvoří hospodářskou jednotu.

(viz body 27, 31 a 33–36)